

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎN C H E I E R E

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Gratii Lilia,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Gratii Radu împotriva Lilei Gratii cu privire la desfacerea căsătoriei,

împotriva deciziei din 17 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2ra-49/24
NR. PIGD 2-21133239-01-2ra-18012024)*

Recurs declarat după 01 septembrie 2023. Invocarea declarativă a art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă nu constituie temei pentru admisibilitatea recursului

Judecătoria Chișinău, sediul Centru: jud. N. Russu
Curtea de Apel Chișinău: jud. A. Pahopol, R. Pulbere, A. Malîi

16 octombrie 2024

Textul corespunde cu originalul

Examinând în lipsa părților chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Gratii Lilia,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Mariana Ursachi,

Oxana Parfeni, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 07 septembrie 2021, Gratii Radu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Liliei Gratii cu privire la desfacerea căsătoriei (f. d. 4-5).

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, Gratii Radu a indicat că la 04 octombrie 2012, a încheiat căsătoria cu Gratii Lilia. Din căsătoriei au doi copii minori, care locuiesc cu mama.

3. A menționat că, de doi ani locuiește separat de pârâtă, iar păstrarea familiei este imposibilă.

4. Reclamantul a solicitat desfacerea căsătoriei cu Gratii Lilia, înregistrată la 04 octombrie 2012 la Primăria Cruzești, sub nr. 9.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

5. Prin hotărârea din 16 decembrie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Gratii Radu. S-a desfășurat căsătoria încheiată între Gratii Radu și Gratii (Ciurea) Lilia, înregistrată la data de 04 octombrie 2012, la XXXXX (f. d. 88-91).

6. În susținerea soluției adoptate, prima instanță a ajuns la concluzia admiterii acțiunii și desfacerii căsătoriei încheiate între Gratii Radu și Gratii (Ciurea) Lilia, înregistrată la data de 04 octombrie 2012.

7. Totodată, prima instanță a reiterat că, nu pot fi reținute alegațiile reprezentantului pârâtei, avocatul Talambuța Leonid, referitor la faptul că existența procesului de judecată cu privire la desfacerea căsătoriei și determinarea domiciliului copiilor minori, pe rolul instanței de judecată din Republica Franceză, constituie temei de scoatere a cererii de pe rol, or, înscrisurile anexate nu pot fi luate în considerație, acestea nefiind apostilate.

8. La fel, instanța de fond a specificat că cererea de divorț, cu textul în limba franceză și traducerea acesteia în limba română, convocarea pregătirea pentru proces, cu textul în limba franceză și traducerea acesteia în limba română, decizia de neconciliere, adoptată de judecătorul Eloise Sene, cu

textul în limba franceză și traducerea acesteia în limba română, sunt certificate doar de către avocatul pârâtei și nu sunt apostilate, prin urmare, nu pot fi reținute la adoptarea soluției pe cauza dată.

9. De asemenea, instanța de judecată a menționat că, reprezentantul pârâtei, avocatul Talambuța Leonid, nu a comunicat instanței despre dorința pârâtei de a păstra familia și căsătoria cu Gratii Radu, dar a confirmat că, de fapt, pârâtei Gratii Lilia îi este mai convenabilă desfacerea căsătoriei în Republica Franceză, deoarece legislația franceză îl obligă pe pârât să întrețină atât soția, cât și copilul minor, până la examinarea cauzei, iar la moment, statul francez îi achită pârâtei suma de 250 de euro.

10. În concluzie, instanța a statuat că principiile care stau la baza unei familii nu sunt prezente în căsătoria dintre Gratii Radu și Gratii Lilia, motivul destrămării familiei fiind incompatibilitatea caracterelor, conflictele și certurile, iar pârâta Gratii Lilia nu a manifestat dorința de a păstra această căsătorie, circumstanțe care, fără echivoc, fac imposibilă conviețuirea soților în continuare.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

11. La 16 ianuarie 2023, Gratii Lilia, reprezentată de avocatul Talambuța Leonid, a declarat apel nemotivat, iar la 21 aprilie 2023, a declarat apel motivat împotriva hotărârii din 16 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei încheieri, prin care cererea de chemare în judecată depusă de Gratii Radu să fie scoasă de pe rol, dat fiind faptul că în Republica Franceză există un proces între aceleași părți și același obiect (f. d. 87, 101).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

12. Prin decizia din 17 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Gratii Lilia, reprezentată de avocatul Talambuța Leonid și s-a menținut hotărârea din 16 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f. d. 117-123).

13. În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut corectitudinea și legalitatea soluției date de prima instanță privind admiterea acțiunii.

14. De asemenea, cu referire la argumentul apelantei Gratii Lilia precum că acțiunea urmează a fi scoasă de pe rol, din motiv că pe rolul instanței de

judecată din Republica Franceză se află cauza civilă privind desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copiilor minori, instanța de apel a concluzionat ca fiind întemeiată concluzia instanței de fond privind respingerea argumentului în cauză, or, la materialele cauzei nu s-au regăsit acte confirmative legalizate corespunzător.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

15. La 12 ianuarie 2024, Gratii Lilia a declarat recurs împotriva deciziei din 17 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă (f. d. 128-130).

SOLICITAREA RECURENTEI

16. În motivarea recursului, recurenta Gratii Lilia a invocat art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă și anume că decizia instanței de apel este arbitrară ori se bazează pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

17. De asemenea, a reiterat că actele care confirmă existența pe rolul instanței de judecată din Republica Franceză a cauzei civile privind desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copiilor minori, au fost traduse în limba română de către un traducător, prin urmare este arbitrar argumentul reținut de instanța de apel cu referire la faptul că actele respective nu sunt legalizate corespunzător.

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

18. Art. 434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

19. Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei motivate din 17 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată la adresa electronică a avocatului Talambuța Leonid la data de 24 noiembrie 2023 (f. d. 124).

20. Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 12 ianuarie 2024, în termenul legal.

21. La 27 iunie 2024, la adresa electronică a lui Gratii Radu fost expediată copia recursului declarat de Gratii Lilia, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 149-153).

22. Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, intimatul nu și-a valorificat acest drept procedural și nu a depus referință.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

23. Art. 433 alin. (1) lit. (a) din Codul de procedură civilă:

(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1);

24. Art. 432 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit.d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

25. Art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

26. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

27. Verificând motivele de casare, invocate în recurs de Gratii Lilia, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă existența temeiurilor de declarare a recursului ca fiind admisibil, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

28. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

29. Potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

30. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul declarat de Gratii Lilia, conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător.

31. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

32. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

33. Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurentă nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, și respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

34. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de Gratii Lilia, ca fiind inadmisibil.

35. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art.433 alin. (1) lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Gratii Lilia, împotriva deciziei din 17 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni